NN 36/2020 (25.3.2020.), Odluka o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača

HRVATSKA NARODNA BANKA

Na temelju članka 4., članka 30. i članka 43. stavka 2. točke 9. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/2008. i 54/2013.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

ODLUKU
O PRIKUPLJANJU PODATAKA O UVJETIMA KREDITIRANJA POTROŠAČA

PREDMET ODLUKE

Članak 1.

(1) Ovom Odlukom propisuje se:

1) obveza kreditne institucije da Hrvatskoj narodnoj banci dostavlja izvješća o uvjetima kreditiranja potrošača

2) izvještajno razdoblje i dinamika dostave izvješća o uvjetima kreditiranja potrošača i

3) rokovi dostave izvješća o uvjetima kreditiranja potrošača.

(2) Uputa za provedbu Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača i Uputa za izradu i dostavljanje datoteke za izvješćivanje o uvjetima kreditiranja sastavni su dio ove Odluke.

(3) Za potrebe ove Odluke pojam potrošač definiran je na isti način kao u zakonu kojim je uređeno osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, u dijelu u kojem se uređuje zaštita potrošača.

OBVEZNICI PRIMJENE ODLUKE

Članak 2.

(1) Odredbe ove Odluke primjenjuju se na kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su od Hrvatske narodne banke dobile odobrenje za rad.

(2) Odredbe ove Odluke na odgovarajući se način primjenjuju na podružnice kreditnih institucija iz država članica i na podružnice kreditnih institucija iz trećih zemalja koje su od Hrvatske narodne banke dobile odobrenje za osnivanje podružnice na području Republike Hrvatske.

(3) Za potrebe ove Odluke pojam obveznici izvješćivanja obuhvaća institucije navedene u stavcima 1. i 2. ovog članka.

OBVEZA DOSTAVE IZVJEŠĆA

Članak 3.

(1) Obveznici izvješćivanja dužni su Hrvatskoj narodnoj banci dostavljati izvješća o uvjetima kreditiranja iz članka 4. ove Odluke u sadržaju uređenom Uputom za provedbu Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača, pridržavajući se tehničkih specifikacija izrade i prijenosa podataka uređenih Uputom za provedbu Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača, u rokovima iz članka 5. ove Odluke.

(2) Obveza izvješćivanja odnosi se samo na kredite odobrene potrošačima.

POPIS I VRSTE IZVJEŠĆA

Članak 4.

(1) U smislu ove Odluke izvješća o uvjetima kreditiranja potrošača jesu:

1) Mjesečno izvješće o novoodobrenim kreditima i

2) Godišnje izvješće o stanjima svih kredita.

(2) Izvješće iz stavka 1. točke 1. ovog članka jest mjesečno izvješće, koje je potrebno dostaviti jednom mjesečno, sa stanjem na posljednji dan u mjesecu i odnosi se na sve novoodobrene kredite koji su isplaćeni potrošačima tijekom izvještajnog mjeseca.

(3) Izvješće iz stavka 1. točke 2. ovog članka jest godišnje izvješće, koje je potrebno dostaviti jednom godišnje, sa stanjem na dan 31. prosinca i odnosi se na sve kredite isplaćene potrošačima.

ROK I DINAMIKA DOSTAVE

Članak 5.

(1) Obveznici izvješćivanja dužni su Hrvatskoj narodnoj banci dostavljati izvješća u skladu sa sljedećim rokovima:

1) izvješća iz članka 4. stavka 1. točke 1. u roku od 15 radnih dana od izvještajnog datuma i

2) izvješća iz članka 4. stavka 1. točke 2. u roku od 45 radnih dana od izvještajnog datuma.

(2) Za potrebe ove Odluke radni dani jesu dani od ponedjeljka do petka, osim praznika i blagdana.

(3) Smatra se da je obveznik izvješćivanja dostavio izvješća u skladu s ovom Odlukom:

– ako je izvješće zaprimljeno u Hrvatskoj narodnoj banci unutar roka propisanog u stavku 1. ovog članka i

– ako su podaci u slogovima izvješća koje je dostavio obveznik izvješćivanja zadovoljili kontrole propisane Uputom za provedbu Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača.

(4) Iznimno od stavka 3. alineje druge ovog članka, Hrvatska narodna banka može u opravdanim slučajevima odstupiti od primjene određenih kontrola podataka koje dostavlja obveznik izvješćivanja, a u svrhu osiguravanja točnog i pravodobnog izvješćivanja.

PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 6.

Obveznici izvješćivanja dužni su:

1) prvo mjesečno izvješće u skladu s ovom Odlukom sastaviti za izvještajni datum 30. rujna 2020. i dostaviti u roku iz članka 5. stavka 1. točke 1. ove Odluke i

2) prvo godišnje izvješće u skladu s ovom Odlukom sastaviti sa stanjem na dan 31. prosinca 2020. i dostaviti u roku iz članka 5. stavka 1. točke 2. ove Odluke.

STUPANJE NA SNAGU

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

O. br: 80-020/03-20/BV

Zagreb, 11. ožujka 2020.

Guverner
Hrvatske narodne banke
Boris Vujčić, v. r.

UPUTA ZA PROVEDBU ODLUKE O PRIKUPLJANJU PODATAKA O UVJETIMA KREDITIRANJA POTROŠAČA

UVOD

1. Ovom Uputom za provedbu Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača (u nastavku teksta: Uputa) definiraju se sadržaj i način dostavljanja podataka koji su predmet izvješćivanja o uvjetima kreditiranja potrošača.

2. Posebno se definiraju obilježja kojima se opisuju dostavljeni iznosi odnosno kamatne stope, pri čemu se za svako obilježje navode njegov opis i način upisivanja njegove vrijednosti te modaliteti (brojčane ili slovnobrojčane vrijednosti obilježja).

3. Opisivanje izvještajnog zahtjeva, a posebno definiranje pojedinih obilježja kojima se opisuju dostavljeni iznosi, odnosno kamatne stope, zasniva se na Odluci o statističkom i nadzornom izvješćivanju, a čijim se sadržajem obveznik izvješćivanja mora koristiti pri sastavljanju izvješća u skladu s ovom Uputom, na Odluci o minimalnom sadržaju evidencije o stambenim nekretninama te na Odluci o efektivnoj kamatnoj stopi.

4. Pojam protustranka iz ove Upute odnosi se na potrošača kako je određeno u članku 1. stavku 3. Odluke. Pojam izvještajne institucije iz ove Upute odnosi se na obveznike izvješćivanja kako je određeno u članku 2. stavku 3. Odluke.

KONCEPCIJA IZVJEŠTAJNOG ZAHTJEVA

5. Konceptualno rješenje izvještajnog sloga konkretizira osnovni podatak koji je predmet izvještavanja: iznos, koji je potrebno jedinstveno opisati.

6. Opis svakog iznosa sadržava četiri skupine obilježja:

1) Prva skupina obilježja (skupina obilježja A) omogućava identifikaciju izvješća, izvještajnog razdoblja i izvještajne institucije.

2) Druga skupina obilježja (skupina obilježja B) omogućava identifikaciju protustranke, instrumenata i njihovih značajki.

3) Treća skupina obilježja (skupina obilježja C) omogućava identifikaciju vrste iznosa.

4) Četvrta skupina obilježja (skupina obilježja D) omogućava praćenje posebnih karakteristika instrumenata osiguranja, statusa nekretnine u ugovornom odnosu s potrošačem, vrste nekretnine koja je predmet kupnje, načina otplate glavnice i mjesta gdje se nekretnina nalazi te identifikaciju potrošača koji prvi put kupuje stambenu nekretninu i subvencioniranoga kredita.

7. Svako od navedenih obilježja popunjava se unutar izvješća iz članka 4. stavka 1. točke 1., osim ako to nije drugačije specificirano unutar opisa obilježja.

OBILJEŽJA

8. Izvještajne institucije dužne su osigurati vremenski slijed podataka u pripremnim bazama kako bi se omogućila precizna upotreba modaliteta obilježja za izvještajno razdoblje na koje se odnosi izvještajni slog. Drugim riječima, izvještajna institucija dužna je upotrijebiti onaj modalitet koji je vrijedio u razdoblju na koje se slog odnosi.

Skupina obilježja A

Obilježje 1. »**Oznaka izvješća**«

Opis obilježja

9. Ovo obilježje omogućuje jedinstvenu identifikaciju izvješća kojem izvještajni slog pripada.

Vrijednost obilježja

10. Vrijednost ovog obilježja iskazuje se jednim od sljedećih modaliteta:

1) modalitet »MK« – Mjesečno izvješće o novoodobrenim kreditima (Odluka, članak 4. stavak 1. točka 1.)

2) modalitet »GK« – Godišnje izvješće o stanjima svih isplaćenih kredita (Odluka, članak 4. stavak 1. točka 2.).

Obilježje 2. »**Izvještajno razdoblje**«

Opis obilježja

11. Ovo obilježje omogućuje jedinstvenu identifikaciju izvještajnog razdoblja.

Vrijednost obilježja

12. Vrijednost ovog obilježja mora sadržavati datum u formatu »ggggmmdd«, pri čemu je »dd« posljednji (kalendarski) dan izvještajnog mjeseca za izvješće »**MK«,** odnosno 31. prosinca za izvješće »GK«.

13. Vrijednost ovog obilježja upisuje se u svim slogovima.

Obilježje 3. »**Matični broj kreditne institucije**«

Opis obilježja

14. Ovo obilježje omogućuje jedinstvenu identifikaciju izvještajne institucije.

Vrijednost obilježja

15. Upisuje se matični broj izvještajne institucije koji dodjeljuje Državni zavod za statistiku.

Skupina obilježja B

Obilježje 4. »**Oznaka protustranke**«

Opis obilježja

16. Ovo obilježje omogućuje identifikaciju tipa protustranke.

Vrijednost obilježja

17. Vrijednost ovog obilježja upisuje se za sve protustranke, a iskazuje se jednim od sljedećih modaliteta.

18. Ako se radi o potrošačima rezidentima, upisuje se jedinstvena skupna oznaka »FZ«.

19. Ako se radi o potrošačima nerezidentima, upisuje se skupna oznaka »ND«.

Obilježje 5. »**Identifikator protustranke**«

Opis obilježja

20. Ovo obilježje omogućuje jedinstvenu identifikaciju protustranke u svim izvještajnim institucijama na temelju osobnoga identifikacijskog broja (OIB).

Vrijednost obilježja

21. Upisuje se jedanaesteroznamenkasti OIB protustranke za jedinstvenu skupnu oznaku »FZ«. U modalitetu **»GK«,** ako OIB nije poznat, upisuje se oznaka **»00000000000«.**

22. Za jedinstvenu skupnu oznaku »ND« upisuje se oznaka **»00000000000«.**

Obilježje 6. **»Država protustranke«**

Opis obilježja

23. Ovo obilježje omogućuje geografsku identifikaciju protustranaka.

Vrijednost obilježja

24. Za jedinstvenu skupnu oznaku »ND« upisuje se dvoslovna oznaka države iz popisa država iz Upute za statističko i nadzorno izvješćivanje.

25. Za jedinstvenu skupnu oznaku »FZ« upisuje se oznaka države »HR«.

Obilježje 7. **»Županija protustranke«**

Opis obilježja

26. Ovo obilježje omogućuje geografsku identifikaciju protustranaka.

Vrijednost obilježja

27. Za jedinstvenu skupnu oznaku »ND« upisuje se oznaka »00«.

28. Za jedinstvenu skupnu oznaku »FZ« upisuje se oznaka županije navedena u Prilogu 2. Upute za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Obilježje 8. **»Oznaka kreditne partije«**

Opis obilježja

29. Ovo obilježje sadržava jedinstvenu oznaku ugovora o kreditu. Riječ je o definiranom identifikatoru kreditne partije koji je dodijelila izvještajna institucija, a koji je jedinstven za svaku kreditnu partiju.

Vrijednost obilježja

30. Upisuje se oznaka koju izvještajna institucija dodjeljuje za svaki kredit.

Obilježje 9. **»Datum plasmana«**

Opis obilježja

31. Ovo obilježje odnosi se na datum povlačenja iznosa kredita, odnosno plasmana. Kod jednokratne isplate riječ je o datumu isplate kredita, a ako je ugovorena isplata u više tranša, izvještajna je institucija dužna evidentirati datum novčanog toka svake tranše.

Vrijednost obilježja

32. Vrijednost ovog obilježja mora sadržavati datum u formatu »ggggmmdd«, pri čemu »dd« označava dan isplate cjelokupnog iznosa kredita, odnosno svake tranše ako je ugovorena isplata u više tranša. Za instrumente »A0218«, »A0219«, »A0220«, »A0221« i »A0701« upisuje se izvještajni datum (iz obilježja 2.).

Obilježje 10. **»Datum dospijeća prve rate«**

Opis obilježja

33. Ovo obilježje odnosi se na datum dospijeća prve rate kredita.

Vrijednost obilježja

34. Vrijednost ovog obilježja mora sadržavati datum u formatu »ggggmmdd«, pri čemu je »dd« dan koji označava datum dospijeća prve rate kredita. Za instrumente »A0220« i »A0221« upisuje se izvještajni datum (iz obilježja 2.).

Obilježje 11. **»Datum konačne otplate«**

Opis obilježja

35. Ovo obilježje odnosi se na datum dospijeća posljednje rate kredita kod kredita koji se otplaćuju u ratama, odnosno datum dospijeća obveze vraćanja cijeloga kredita kod kredita s jednokratnim dospijećem. Ako trajanje kredita nije poznato, primjenjuju se odgovarajuće odredbe o trajanju ugovora o kreditu iz Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi.

Vrijednost obilježja

36. Vrijednost ovog obilježja mora sadržavati datum u formatu »ggggmmdd«, pri čemu je »dd« dan koji označava datum konačne otplate kredita.

Obilježje 12. **»Instrument«**

Opis obilježja

37. Ovo obilježje omogućava raščlambu kredita prema odabranim instrumentima iz Upute za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Vrijednost obilježja

38. Vrijednost ovog obilježja iskazuje se jednim od modaliteta opisanih u Uputi za statističko i nadzorno izvješćivanje. Predmet su izvješćivanja u smislu ove Odluke instrumenti **»A0208«, »A0212«, »A0213«, »A0214«, »A0215«, »A0216«, »A0217«, »A0218«, »A0219«, »A0220«, »A0221«, »A0222«, »A0223«, »A0224«, »A0225«, »A0226«, »A0227«, »A0228«, »A0229«, »A0230«, »A0232«, »A0233«, »A0305«, »A0306«, »A0701«.**

Obilježje 13. »**Valuta**«

Opis obilježja

39. Ovo obilježje omogućava raščlambu instrumenata po valutama u kojima su nominirani.

Vrijednost obilježja

40. Vrijednost ovog obilježja upisuje se za sve instrumente.

41. Vrijednost ovog obilježja iskazuje se nekom od troslovnih oznaka valuta iz popisa valuta definiranog u Uputi za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Obilježje 14. »**Indeksacija**«

Opis obilježja

42. Ovo obilježje imaju instrumenti nominirani u jednoj valuti, a plativi u nekoj drugoj valuti.

Vrijednost obilježja

43. Vrijednost ovog obilježja upisuje se za sve instrumente, a iskazuje se jednim od modaliteta opisanih u Uputi za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Obilježje 15. »**Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope**«

Opis obilježja

44. Ovo obilježje omogućuje razvrstavanje kredita prema razdoblju početnog fiksiranja kamatne stope.

45. Početno razdoblje fiksiranja kamatne stope definirano je kao unaprijed određeno razdoblje izraženo u mjesecima (i određeno ugovorom) tijekom kojeg se vrijednost kamatne stope ne može mijenjati.

Vrijednost obilježja

46. Vrijednost ovog obilježja upisuje se za sve instrumente na način definiran u Uputi za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Obilježje 16. »**Vrsta referentne kamatne stope**«

Opis obilježja

47. Ovo obilježje omogućuje razvrstavanje kredita prema vrsti promjenjivog parametra koji se primjenjuje ako je ugovorena promjenjiva kamatna stopa.

48. Promjenjivi parametri propisani su zakonom kojim se uređuje potrošačko i stambeno potrošačko kreditiranje.

Vrijednost obilježja

49. Vrijednost ovog obilježja upisuje se za sve instrumente na način definiran u Uputi za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Obilježje 17. »**Valuta referentne kamatne stope**«

Opis obilježja

50. Ovim se obilježjem identificira valuta referentne kamatne stope.

Vrijednost obilježja

51. Vrijednost ovog obilježja upisuje se za sve instrumente na način definiran u Uputi za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Obilježje 18. »**Rizična skupina**«

Opis obilježja

52. U postupku procjene očekivanih gubitaka izvještajna institucija raspoređuje svoje izloženosti s osnove kojih je izložena kreditnom riziku u odgovarajuće rizične skupine, ovisno o procijenjenom stupnju rizika, u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine.

Vrijednost obilježja

53. Vrijednost ovog obilježja upisuje se za sve instrumente na način definiran u Uputi za statističko i nadzorno izvješćivanje.

Obilježje 19. »**Novi posao**«

Opis obilježja